

"Bandoeng, een succes" in Het Parool (26 april 1955)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W ; RRéd. Chef Koets, P. J. 26.04.1955, n° 3.155; 15. Jg. Amsterdam: Het Parool. "Bandoeng, een succes", p. 3.

Copyright: (c) Het Parool

URL: http://www.cvce.eu/obj/bandoeng_een_succes_in_het_parool_26_april_1955-nl-98189923-e257-4254-af69-ff898fc48c4f.html

Last updated: 01/03/2017

Bandoeng een succes

Alle discussies op de Aziatisch-Afrikaanse conferentie werden overschaduwd door de onverwachte uitspraak van de Chinese premier Tsjoë En-lai, dat hij bereid was met Amerika over een vreedzame regeling van het conflict om Formosa te spreken. Het moment was uitstekend gekozen. De slechte indruk, ontstaan door de discussie over de vraag of het communisme een nieuwe en verderfelijker vorm van kolonialisme is, werd er wel grotendeels door weggenomen. Hij had bovendien geen beter podium kunnen kiezen om van zijn vredesaanbod te getuigen. De Bandoengse conferentie is er door opgeheven tot een gebeurtenis van wereldpolitieke betekenis.

De eerste reactie van de Verenigde Staten kan nauwelijks als een definitieve worden beschouwd. Eisenhower heeft al maandenlang zijn bereidheid te kennen gegeven met de Chinezen te praten over Formosa. Het is daarom ondenkbaar, dat hij thans een dergelijk gesprek zou afwijzen. Het is evenmin denkbaar, dat de Amerikanen als voorwaarde zouden stellen de vrijlating van de Amerikaanse piloten, die door de Chinezen gevangen worden gehouden, ook al zou het natuurlijk een uiterst nuttige geste zijn van Peking dit thans inderdaad te doen. Natuurlijk is het irreal van de Amerikanen een enthousiaste reactie op Tsjoë's voorstel te verwachten. Hij heeft tenslotte op geen enkele manier duidelijk gemaakt hoe hij een oplossing wenst te bereiken. Het is altijd denkbaar, dat Peking niets anders te bieden heeft dan het voorstel om Formosa nu maar onmiddellijk aan China over te dragen. Maar het is evenmin uitgesloten, dat Peking inderdaad het probleem op een realistischer manier uit de wereld wil helpen. Voorzichtig polsen van de bedoelingen is dus het minste dat men kan verwachten. Wij voor ons veronderstellen, dat dit dan ook inderdaad zal gebeuren.

De conferentie van Bandoeng is dan eindelijk met een reeks verklaringen gekomen, die er bij oppervlakkige kennisneming - meer is voorlopig nog niet mogelijk - aangenamer uitzien dan menigeen in het Westen had verwacht. En dit is dan te danken aan twee omstandigheden. In de eerste plaats aan het gematigde en verzoenende optreden van de Chinezen. En vervolgens aan de trouw van de Aziatische bondgenoten van het Westen. Door het beginselvast optreden van deze laatsten hebben de neutralisten weinig kans gekregen de conferentie te beheersen en te maken tot een anti-Westerse en speciaal anti Amerikaanse demonstratie.

Het is daarom opvallend hoezeer de Indiase premier Nehroe op de achtergrond is gebleven. In feite heeft de discussie zich afgespeeld tussen de communisten en de uitgesproken pro-Westerse Aziaten, en via hen tussen de communistische wereld en het Westen. De neutralisten stonden terzijde als belangstellende toeschouwers. Zij kregen weinig gelegenheid zich in de strijd te mengen. Dat heeft de gehele conferentie toch realistischer gemaakt dan wij aanvankelijk hadden vermoed.

Weinig is in de pers bekend geworden over de economische discussies, en deze vormden toch na het debat over kolonialisme en over Formosa het belangrijkste wat de conferentie had te bieden. De economen van de verschillende delegaties hebben rustig en zakelijk met elkaar gesproken, ook al kwamen de sentimenten hier en daar duidelijk naar boven. Zo is bijvoorbeeld de vraag gesteld of de Aziatische landen wel gratis hulp mochten aanvaarden van mogendheden, die in tegenstelling tot de vertegenwoordigende landen zelf, wel slagschepen en atoombommen konden vervaardigen. Maar tot ieders verbazing stond in de resolutie, die eenstemmig werd aanvaard, te lezen, dat "de hulp welke zekere deelnemende landen door middel van internationale of bilaterale regelingen ontvangen een waardevolle bedrage vormt voor de ontwikkeling der onderontwikkelde landen van Azië". Ongeveer een derde van alle vertegenwoordigende staten ontvangt namelijk bilaterale hulp van de Verenigde Staten, ook al willen landen als Indonesië en India dit slechts schoorvoetend openlijk erkennen. Het ware intussen beter geweest als de conferentie had aangedrongen op verhoging van deze zuiver-economische hulp zonde militaire verplichtingen. Verheugend was niettemin, dat de Chinezen geen enkele poging hebben gedaan de Amerikaanse hulpverlening aan de Aziatische landen te denigreren of af te keuren. Dit steekt wel gunstig af bij hetgeen de Russen zonder ophouden uitbazuinen, over deze hulpverlening.

Ook op het economische vlak is de gematigdheid van de Chinese houding het meest opvallend. Het ligt voor de hand hierop te veronderstellen, dat er samenhang is tussen de Chinese diplomatie van verzoening in Bandoeng en het Russische optreden tegenover Oostenrijk, en alles wat daarmee samenhangt.

Waarschijnlijk mag men dus aannemen, dat het gehele communistische blok op onderhandelingen met het Westen aanstuurt met een openlijkheid als sedert de dood van Stalin niet is voorgekomen.

China in zijn houding tegenover het Westen heeft dus de conferentie beheerst, en daarom is zij bijzonder belangrijk geworden als een phase in de koude oorlog. De gevolgen en resultaten van de conferentie kunnen daarom verstrekkend zijn. Niet zozeer om de tekst van de aangenomen resolutie maar om het feit, dat de Aziatische en Afrikaanse politici hier onmiddellijk geconfronteerd zijn met de nieuwe Chinese leiders en men het gesprek over de essentiële problemen tussen communisme en anticommunisme niet heeft ontweken.